

Zaměřeno na Království

Roč. 26 č. 10

Anthony Buzzard, editor

Červenec, 2024

Charta pro lidstvo

Anthony Buzzard

z knihy Naši otcové, kteří nejsou v nebi, kapitola 6

Abychom pochopili Ježíšovu službu a jeho neměnné poselství, musíme vstoupit do myšlenkového světa judaismu prvního století a seznámit se s izraelskou Biblií, hebrejskými Písmy, kterým se Ježíš věnoval. V těchto vzácných dokumentech nalezneme hlavní myšlenky, které formovaly myšlení mladého Ježíše. Věděl, že je dědicem Davidova trůnu, a proto ho to přitahovalo k té části hebrejské Bible, která obsahovala jádro izraelské národní naděje. To bylo sděleno milovanému izraelskému králi Davidovi prostřednictvím mimořádného zjevení, které mu bylo dáno skrze proroka Nátana (nachází se ve 2. Samuelově kapitole 7, s paralelou v 1. Paralipomenon 17). Tyto pasáže Písma zaznamenávají pro potomstvo božské dohody uzavřené s Davidovým královským rodem. Z pohledu mnoha historiků a některých teologů se Judské království rovná menší blízkovýchodní říši. Z hlediska Písma však jeho význam pro světové dějiny a osud lidského rodu nelze nikterak přehánět.

Dalo by se očekávat, že na křesťanském Západě budou podmínky smlouvy uzavřené s Davidovým rodem povinnou četbou pro všechny studenty historie. Písemné dokumenty, v nichž jsou prostřednictvím královského rodu Davidova, který reprezentuje dům Judův, vyloženy Boží záměry se světem, jsou mnohem významnější než Magna Charta nebo Deklarace nezávislosti. Za smlouvou uzavřenou s Davidem a jeho potomky nestojí nikdo menší než sám Stvořitel. Podepsána božským příslibem zaručuje konečnou budoucnost lidského rodu pod blahodárnou vládou v rukou Většího Syna Davidova, o němž věříme, že je Ježíš Nazaretský. Jako právoplatný dědic Davidova trůnu je nyní dočasně vzdálen ze země. Zůstane nepřítomen, dokud nenastane dramatický zlom v dějinách světa, kdy přijde, aby se ujal vlády nad národy v souladu s plánem zjeveným Davidovi skrze proroka Nátana a později znovu oznámeným Ježíšem v křesťanském evangeliu.

Davidovská smlouva je veskrze politická. Dalo by se říci, že se zabývá božskou politikou. Vyjadřuje záměr Stvořitele obnovit harmonii na rozvrácené zemi, jejíž

současné politické uspořádání různými způsoby nedokázalo uskutečnit ideál, pro který byl člověk stvořen. Božím záměrem pro člověka bylo, aby odrazil božství na zemi. To znamená být "Božím synem", zrcadlit Otčův charakter. Adam byl pověřen vedením světa a dostal pokyn, aby mu vládl. První dvojice, podporovaná trvalým společenstvím se svým Stvořitelem, mohla plnit svůj mandát "podmanit si zemi". To se však nemělo stát. K fatálnímu narušení Božího záměru došlo, když Adam a Eva podlehl svodům konkurenční moci. Byli přemoženi satanovými lžemi. Podlehl d'áblově kontrapropagandě a opustil Boží slovo, které vyjadřovalo jeho vůli, pokud jde o řízení věcí na zemi..

Vzor nerespektování Božího slova, který stanovila původní dvojice, je do značné míry charakteristický pro průběh celých lidských dějin. Sám Izrael jako strážce božského zjevení, které pečlivě uchovával, nedokázal rozpoznat svého vlastního Mesiáše, který byl svrchovaným nositelem Slova a slov Božích. Až na světlé výjimky - rodinu Noemovu, Abraháma, Mojžíše, Davida, proroky i vynikající hrdiny víry z každého národa v každé době - je běh dějin poznamenán násilím a nesouladem na úrovni rodiny a národa. Boží vůle nebyla dodržována a jeho zákony nebyly respektovány. Apoštol, který byl Ježíšovi nejbližší, definoval stav světa jako "ležící v rukou toho zlého" (1 Jan 5:19). Ježíš věřil, že jeho království má zcela jiný původ než současná společnost a že satan je nyní "knížetem světa" (Jan 14:30). Bible vidí zemi v současnosti jako vzpurnou provincii, která odmítla svého Stvořitele. Stačí si pustit noční zprávy, které oznamují další vraždu, abychom pochopili, že Boží záměr s naším rodem je stále mařen..

Tváří v tvář takovému zjevnému neštěstí a nespravedlnosti, které se často jeví jako bezúčelné utrpení, mnozí zoufale hledají smysl své existence. Bible reaguje na tendenci vzdát se naděje ujištěním, že svět ve skutečnosti někam směřuje. Neúprosně směřuje k cíli, pro který byl stvořen. Ať si však nikdo nemyslí, že nás lidský pokrok lehce dovede do bezpečného přístavu míru a prosperity. Jádrem biblického poselství je, že pouze dramatický zvrat současných trendů vytvoří svět, o němž teoreticky říkáme, že si ho přejeme.

Biblická prognóza pro lidstvo je chmurná. Na konci tunelu je však světlo. Izraelští proroci říkají dvě věci. Za prvé, věci jsou špatné a nezlepší se - přinejmenším ne do té míry, aby bylo dosaženo skutečného a trvalého míru na zemi. Za druhé, až Bůh zasáhne do lidských záležitostí, odstraní zlé a nahradí je spravedlivými, věci se změní. Trvalé zlepšení může přinést pouze výměna politických systémů. Přesněji řečeno, teprve až se otěží vlády ujmou Bohem vyvolení a vyškolení zástupci, bude na celém světě obnoven pořádek. To je podstata "Božího evangelia", ohlašování Království.

Žel tento druh analýzy našeho problému není populární a mnozí biblické řešení odmítají. Myšlenka, že bez Božího zásahu to "neovládáme", zasazuje ránu našemu pocitu nezávislosti. Mnozí z těch, kteří o sobě tvrdí, že jsou křesťané, si z Bible vybírají to, co je pro ně útěšné, a odmítají obrovské množství biblického materiálu pojednávajícího o budoucím soudu, události, která je v obou zákonech popsána jako Pánův den. Pánův den je prostě budoucí okamžik v dějinách, kdy se Bůh rozhodne zasáhnout a dramaticky, kataklyzmaticky a navždy změnit běh světových událostí. Pánův den z hebrejské Bible je v Novém zákoně ztotožňován s budoucím příchodem Ježíše, který má vládnout ve svém království. To opět dokazuje, že křesťané Nového zákona Starý zákon nezavrhlí. Předpokládají, že jejich čtenáři budou vědět, o čem Starý zákon je. Necítí potřebu znovu opakovat to, co již bylo prohlášeno proroky. Očekávají, že pochopíme, že to, co Starý zákon zjevuje o Božím plánu, bude dávat smysl ve světle pokračujícího zjevení v Ježíši Kristu.

Je velmi nefér prohlašovat se za věrného Kristu, pokud se rozhodneme zmírnit nebo jinak vysvětlit nežádoucí učení o příchodu Pánova dne, který je zároveň příchodem Božího království. Ježíš nebyl žádný dobrotivý galilejský rolník, který by uklidňoval svět, že je všechno v pořádku. Je především prorokem a Božím mluvčím, který vyjadřuje jak něžný soucit s lidským utrpením, tak plamenné odsouzení pošetilosti a špatnosti cest tohoto světa. Ježíš je především nositelem Dobré zprávy - o světlé budoucnosti pro celý svět, až přijde Mesiáš, aby vládl.

Ježíšovo poslání bylo vedeno jeho nezdolnou touhou naplnit vůli jeho Otce, jediného Boha Izraele. Ježíš shrnul důvod své služby jako "zvěstování Božího království". To byl "důvod, pro který [byl] ustanoven"

(Lukáš 4:43). Z toho musí vyplývat, že pochopení Božího království nám poskytne klíč k poznání Ježíšovy myslí.

Božská uspořádání s Davidem

Ve snaze o pochopení Ježíšova programu lze dosáhnout jen malého pokroku, dokud nepodrobíme pečlivému zkoumání nesmírně důležitou roli Davidovy smlouvy, kterou Ježíš považoval za plán rozvíjejícího se Božího plánu pro svět. Ježíš, jak je dobře známo, věřil, že je ústřední postavou světového dramatu, ustanoveným zákonným zástupcem jediného Boha, dědicem Davidova trůnu a určeným k tomu, aby zaujal své místo jako panovník v Božím království.

Z tohoto ústředního prohlášení o Božím záměru odvozoval Izrael svou nehynoucí naději na zářnou budoucnost. Text z 2. Samuelovy 7 je následující:

Jahve Sabaot říká toto: Já jsem tě vzal z pastvy, od pasení ovcí, abys byl vůdcem mého lidu Izraele; byl jsem s tebou, kamkoli jsi šel, zbavil jsem tě všech tvých nepřátel. Učiním tvou slávu tak velkou, jako je sláva těch největších na zemi. Zajistím svému lidu Izraeli místo; zasadím je tam a tam budou žít a už nikdy nebudou rušeni; nebudou už utlačováni zlými, jako tomu bylo v dřívějších dobách od chvíle, kdy jsem ustanovil soudce, aby vládli mému lidu Izraeli; a dopřeji vám odpočinek od všech vašich nepřátel. Jahve ti dále říká, že z tebe učiní dynastii. Až se tvé dny naplní a ty usneš se svými předky, ustanovím tvého dědice, tvého vlastního syna, tvým nástupcem (a zajistím mu vládu. Postaví chrám mému jménu) a zajistím mu královský trůn navěky. Budu mu otcem a on mi bude synem; dopustí-li se něčeho zlého, potrestám ho metlou, jakou používají lidé, ranami, jaké dává lidstvo. Ale má věrná láska se od něj nikdy neodvrátí, jako jsem ji odňal Saulovi, kterého jsem odstranil před tebou. Tvá dynastie a tvá svrchovanost budou před tebou vždy pevně stát a tvůj trůn bude navždy bezpečný." Nátan všechna tato slova a celé toto zjevení Davidovi sdělil (2 Sam 7:8-17)

Podmínky Božího plánu pro Davida a Izrael jsou jasné. David nebude tím, kdo postaví chrám. Místo toho Bůh vybuduje Davidovu dynastii. Pro národ je také připraveno požehnání. Izraeli bude poskytnuto místo trvalého bezpečí. S tímto příslibem je spojena záruka krále, který bude vládnout jako Davidův nástupce navždy. Paralelní zpráva v I. Paralipomenon 17 *vynechává zmínku o trestu vhodném pro přímého Davida potomka Šalomouna*. Pozdější verze smlouvy tak klade větší důraz na konečný předmět smlouvy – Me-

siáše. O něm se říká: "Postavím ho nad **svým chrámem a královstvím** navždy a jeho trůn bude navždy bezpečný." (1 Paral 17:14). Nový zákon cituje verš z 2. Samuelovy 7 a uznává *Ježíše i křesťany* za mesiášské syny a dcery Boží, na které se vztahují sliby smlouvy: "Proto vyjděte z jejich středu a oddělte se, praví Pán, a nedotýkejte se toho, co je nečisté, a já vás přijmu. A budu vám otcem a vy mi budete syny a dcerami, praví všemohoucí Pán" (2 Kor 6:17, 18, citace 2 Sam 7:14).¹

Závěrečná záruka smlouvy - trůn na věky - shrnovala národní naději Izraele a byla základem křesťanského evangelia o Království, jak je hlásal Ježíš. Nejvhodnějším označením pro očekávaného krále z rodu Davidova, který bude předsedat chrámu a Božím království, se stal termín "Mesiáš" nebo "Pomazaný král". Podstatou křesťanské víry je, že historický Ježíš, narozený v Betlémě, je osobou, o níž hovořily inspirované dokumenty.

Je důležité, abychom nepřehlédli biblickou definici

2 Samuel 7:12-14	Lukáš 1:32, 33
<p>“ Učiním tvého [Davidova] syna tvým nástupcem... Jeho královský trůn upevním navěky. Já mu budu otcem a on mým synem.”</p>	<p>"[Ježíš] bude veliký a bude nazýván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida a bude vládnout nad domem Jákobovým navěky a jeho království nebude mít konce."</p>

Knihy Paralipomenon uznává královskou smlouvu jako podstatu Božího jednání s jeho lidem. Judský král se obrací na oddělené severní království Izraele: "Cožpak nevíte, že Pán, Bůh Izraele, dal vládu nad Izraelem Davidovi a jeho synům smlouvou soli?... Nyní tedy hodláte odporovat **Pánovu království v rukou Davidových synů?**" (2 Par 13:5, 8). Je důležité připomenout, že Davidova vláda nad Izraelem se nazývá Boží království. Je třeba poznamenat, že toto království není královstvím v srdcích Davidových synů. Je v jejich rukou, pod jejich kontrolou, protože vládou jako Jahvovi místodržící. Když se David ohlédl za zjevením, kterého se mu dostalo prostřednictvím Nátana, zamyslel se nad smlouvou těmito slovy:

Bůh vyvolil mého syna Šalomouna, aby usedl na trůn

Království. Znamená vládu na trvale zajištěném trůnu nejvyššího vládce, který představuje Boha v Davidově království jako panovník Božího království na zemi. Mesiáš neboli Boží Syn má být vládcem v "mém", tj. Božím království (1 Par 17:14). Musíme zdůraznit, že božský plán se týká "místa pro Izrael" (2 Sam 7:10), trůnu a království. Žádný z těchto pojmů nám nesmí uniknout. Jsou to slova s normálním, přirozeným významem. Mají co do činění s říší na zemi a králem vládnoucím v Jeruzalémě. Jsou to přesně ty pojmy, které převzal Gabriel v Lukášovi 1:32, 33, který navazuje na nitky božského dramatu tím, že poukazuje zpět na Davidovu smlouvu a dopředu na příchod Davidovy říše - nového světového řádu, který navždy nahradí náš současný světový systém.

Narození Ježíše jako klíčové postavy božského plánu bylo skutečně důkazem, že Bůh, jeho Otec, působí ve světě podle slibů daných vyvolenému národu. Gabriel promlouvá k Marii a ke světu slovy silně připomínajícími II Samuelovu 7. kapitolu:

Pánova království nad Izraelem. Řekl mi: "Tvůj syn Šalomoun je ten, kdo vybuduje můj dům a mé síně, neboť jsem si ho vyvolil, aby mi byl synem, a já mu budu otcem" (1 Par 28:5, 6).

Šalomounův úspěch závisel na jeho věrné poslušnosti. Jak je známo, v této zkoušce selhal, stejně jako mnoho jeho potomků z královské linie. Konečnou trvalost trůnu však zajistila božská přísaha, složená Davidovi:

Pán přísahal Davidovi pravdu, od níž se neodvrátí; z plodu tvého těla dosadím [potomka] na tvůj trůn. Budou-li tvoji synové zachovávat mou smlouvu a mé svědectví, jemuž je naučím, i jejich synové usednou na tvůj trůn navěky. Neboť Pán si vyvolil Sijón, vyžádal si jej za svůj příbytek. To je místo mého odpočinku navěky, zde budu přebývat, neboť jsem si to přál. Hojně mu

¹ V 2 Kor 1:21 se o křesťanech říká, že jsou "pomazaní",

tj. členové mesiášského společenství. Jako svatí jsou křesťané těmi, kdo jsou určeni k vládě (Dan 7:27).

požehnám, nasytím jeho nouzi chlebem. I jeho kněze obléknu spásou a jeho svatí budou zpívat radostí. Tam [na Sijónu] dám vyrůst rohu Davida, svému pomazanému [Mesiáši] jsem připravil svítilnu. Jeho nepřátele obléknu hanbou, na něm samém však bude zářit jeho koruna (Žalm 132:11-18).

Král David byl tak ohromen Božím zajištěním budoucnosti své královské rodiny a nadějí, kterou to poskytovalo světu, že svá poslední slova věnoval oslavě Mesiáše a jeho celosvětové vlády. Citujeme verzi těchto inspirovaných slov, kterou navrhuji Keil a Delitzsch ve svém komentáři k 2 Samuelově 23:1-6:

Božský výrok Davida, syna Jišajova, božský výrok muže, vysoce vyvýšeného, pomazaného od Boha Jákobova a líbezného žalmisty Izraele. Duch Jahvův mluví skrze mne a jeho slovo je na mém jazyku. Bůh Izraele říká, skála Izraele ke mně promlouvá: "Povstane vládce nad lidským rodem, spravedlivý vládce, a bude vykonávat svou vládu v duchu Boží bázně. V době tohoto Mesiáše bude jako jitřní světlo, když vychází slunce, jako jitra bez mraků. Ze záře po dešti vzejde čerstvá zeleň ze země." Nestojí snad můj dům v takovém vztahu k Bohu, že z něj vzejde spravedlivý vládce? Vždyť se mnou uzavřel věčnou smlouvu, upevněnou každým ujištěním. Z této smlouvy bude pramenit veškeré Boží zalíbení a veškerá má spása. Ale bezcenní jsou jako zvržené trny...²

Charta pro lidstvo

Boží plán pro Izrael, který byl stanoven ve smlouvě, se týkal "vzdálené budoucnosti" (2 Sam 7:19). Úplné naplnění za Šalomounovy vlády je proto nemožné. Komentář si zaslouží málo povšimnutá věta z Davidovy reakce na informace poskytnuté prostřednictvím Nátana. Ze slov australského teologa písčícího o Davidově smlouvě vybíráme tento důležitý úryvek:

Znění Davidovy modlitby v 2 Samuelově 7:18-29 naznačuje, že David dobře chápal smluvní význam Božích slibů v nejširším slova smyslu a jejich dopad na celé lidstvo... Záhadou v 19. verši je hebrejská věta *wezot torat ha'adam* (doslova "a toto je zákon člověka" - je třeba si uvědomit, že *tóra* je slovo s širokým významovým rozsahem, v podstatě má spíše význam "vedení", "směrování", než že by mělo plně právní podtext jako naše slovo "zákon")... W. C. Kaiser jasně ukázal, že verš 19b je třeba chápat jako výrok a že příslušná hebrejská fráze slouží k uvedení nebo shrnutí (jako zde) souboru Božích pokynů. Pod slovem "to-

to" se odkazuje na sliby z první poloviny kapitoly, zatímco pod slovem "lidský zákon" jsou obsaženy jejich důsledky pro budoucnost, nakolik jim David rozuměl. Ukázalo se, že zajímavý hebrejský výraz "zákon člověka" má paralely v podobném akkadském výrazu *terit nische*, který má význam "osudové věštby pro člověka". To, co vyjadřuje akkadský výraz, je představa výroku, jímž je řízen nebo zajišťován osud lidstva. Takové pojetí obdivuhodně zapadá do kontextu Samuela a Kaisera s více než jistou pravděpodobností navrhuje, že smysl, který je třeba dát 2 Samuelově 7:19b, je "toto je charta, podle níž bude lidstvo řízeno". To znamená, že ve věštbě, která mu byla doručena, **David správně vidí budoucnost a osud lidského rodu, který je v ní zahrnut**. Sliby dané Davidovi navazují na široké dějiny smluvních konceptů, neboť od stvoření zahrnují Boží záměr pro lidský vývoj a David viděl všechny smluvní souvislosti, které mu Nátanova věštba nabídla.³

Důsledky tohoto mimořádného Božího oznámení, které bylo Davidovi uděleno, jsou dalekosáhlé. Poskytují pohled na výsledek lidských dějin. Budoucnost lidstva je spjata s budoucností Davidova královského rodu. Z tohoto rodu vzejde státník-mesiáš, který bude kompetentní vyřešit neřešitelné problémy světa. Smlouva udlená Davidovi není ničím menším než božskou listinou, která Mesiáše a jeho společníky opravňuje k tomu, aby vládli světu. Dějiny kráčejí k tomuto neodvratnému cíli.

Tyto cenné informace, které historici, filozofové a antropologové ignorují a teologové zanedbávají, osvětlují pozdější příběh Ježíše a prvních křesťanů. Pomáhá vysvětlit vášnivý zápal, s nímž šířili Dobrou zprávu. Považovali se za účastníky největšího podniku, jaký kdy člověk vymyslel - nebo spíše vymyslel Bůh. Křesťané byli přesvědčeni o Ježíšových nárocích a připojili se k Mesiáši a jeho poselství. S vědomím, že Ježíš je božsky ustanoven vládnout světu a že je *zve, aby s ním tuto autoritu sdíleli*, se považovali za jakousi pátou kolonu v nepřátelském světovém systému. Jejich skutečné postavení nebylo rozpoznáno, protože pracovali ve službách nepřítomného krále a očekávali svržení současných vlád při opětovném příchodu Mesiáše.

Římské úřady považovaly Ježíše za potenciální poli-

² Keil a Delitzsch, *Commentary on the Old Testament*, Hendrickson, 1989, Sv. II, s. 484-490.

³ W.J. Dumbrell, "The Davidic Covenant," *The Reformed Theological Review* (39), May-Aug. 1980, s. 46.

tickou hrozbu. Nebyly si vědomy důsledků mesianismu. Jejich nejhorší obavy však nebyly oprávněné. Ježíš neorganizoval žádnou revoluci a nepodnikl žádné politické kroky. Když se ho jeho méně poučení následovníci pokusili na místě učinit králem, Ježíš se okamžitě sám odebral na horu (Jan 6:15). Ještě nenastal čas, aby nastoupil na trůn. Přesto byl Božím kandidátem na královský úřad. Ježíš stejně jako jeho příznivci věděl, že úlohou Mesiáše je osvobodit Izrael od cizího útlaku (Luk 24:21).⁴ Věděl také, že cesta k vítězství vede přes ukřižování, vzkříšení, nanebevstoupení a období nepřítomnosti strávené po Otcově pravici. Čas pro otevření převzetí světové moci ještě nenastal.

Nenaplnění smlouvy

Neschopnost Ježíše jako Mesiáše provést světovou revoluci nebo dokonce změnit vládu ve své vlastní zemi postavila čtenáře Bible před problém. V jakém smyslu může být Ježíš Mesiášem, když nikdy nezdědil Davidův trůn v Jeruzalémě? Jak se mohla uskutečnit Davidova smlouva, dokud Mesiáš nevlastní trůn královského domu Judova? Tradičním řešením, které církve zastávají, je tvrzení, že Ježíš byl ve skutečnosti povýšen do stavu, který mu byl slíben, tím, že byl vzat na Otcovu pravici. Jeho současné postavení splňuje podmínky starověkých slibů. Tato teorie je velmi problematická. Takové vysvětlení znamená dát mesiášské myšlence zcela nový význam, oddělený, jak se domníváme, od představ, které se kolem mesiášské naděje soustředily v jejím historickém prostředí. Tyto myšlenky Nový zákon nikdy neopustil.

Židovští komentátoři konfrontovaní se stejnými skutečnostmi naopak tvrdí, že Ježíšovo selhání při uskutečňování toho, k čemu byl Mesiáš předurčen – vládnout jako král v Izraeli -, pouze dokazuje, že Ježíš Mesiášem nebyl. Zřejmě se nikdy nestal Mesiášem ve smyslu, který požadovali proroci a smlouvy.

Napětí, které tato záhada vyvolává, je příčinou mnoha rozporů mezi těmi, kdo si říkají křesťané, i mezi křesťany a Židy. Naším cílem v těchto kapitolách je pokusit se ukázat, že ani židé, ani tradiční křesťané nezastávají postoj, který by byl ospravedlněn božským zjevením. Společně se Židy věříme, že jakýkoli uchazeč o mesiášství je podvodník, pokud nikdy nenastoupí na

obnovený Davidův trůn. Bez takového povýšení do královského úřadu, dědictví země, doprovázeného osvobozením jeho lidu a světovládou, prostě nemůže být biblickým Mesiášem.

Spolu s historickou církví věříme, že Ježíš z Nazareta byl skutečně Mesiášem a že byl vzkříšením přiveden zpět ze smrti, ale důrazně se ohrazujeme proti zkrslým pojmům, které církev spojuje s Mesiášstvím. "Přijatý" názor mnoha čtenářů Bible, že Ježíš nepotřebuje nastoupit na Davidův trůn v Izraeli, aby ospravedlnil svůj nárok být Mesiášem, se nám zdá být zjevně mylný. Ponechává celé mesiášské drama nevyřešené. Zpochybňuje božské smlouvy. Církve vynaložily mnoho energie na to, aby vysvětlily zřejmý význam role určené Mesiáši. Musely to udělat, protože chtěly na jedné straně potvrdit, že Ježíš je Mesiáš, a na druhé straně popřít, že se znovu objeví na zemi, aby obnovil Davidovu říši s mocí vládnout světu.

Velký rozdíl mezi tradičním křesťanstvím a vírou novozákonních věřících se týká budoucnosti. Zdá se nám, že se církve neustále pokoušejí o výklad křesťanských dokumentů, aniž by braly v úvahu velké vyvrcholení, ke kterému Bible všude směřuje. Snaží se číst biblický příběh - který je od začátku do konce podbarven dynamickou mesiášskou nadějí do budoucna - s tím, že závěrečná kapitola, k níž celé vyprávění směřuje, je vytržena z knihy. Tato antimesiášská tendence trápí jak čtenáře Bible z profesionálního "teologického" tábora, tak i ty, kteří hledají spíše "zbožný" vztah s Bohem.

Tato debata má zásadní význam pro budoucnost církve. Je to debata o významu pojmu Boží království, které je předmětem Ježíšova hlásání a učení. Zabýváme se tedy zásadními otázkami o povaze křesťanské víry a křesťanského evangelia. Problém se představuje tímto způsobem: Pokud připustíme, že smlouvy uzavřené s Abrahámem a Davidem vyjadřují Boží záměr pro svět, musíme buď opustit víru v Ježíše jako předmět příslibů, protože on je nesplnil, nebo tvrdit, že se musí ještě mnoho stát, aby mesiášský příběh dosáhl svého cíle. Přijímáme tuto druhou možnost a věříme, že to je názor apoštolů a Ježíše, který je učil. Řešení obtíží, které představuje nenaplnění plánu (svět se zjevně ne-

⁴ Josephus se odvolává na běžnou víru Židů prvního sto-

letí, že "muž z jejich země se stane vládcem světa" (Židovská válka 6. 312).

vrátil do ráje v rámci obnoveného mesiášského království), je možné pouze tehdy, když se budoucímu příchodu Ježíše, který bude vládnout světu se svými následovníky, vrátí význam, který všude zastává jak u hebrejských proroků, tak v Novém zákoně. (Dan 7: 22, 27; Zj. 5:10).

Znamená velký zástup = 144 000?

Carlos Xavier

Zjevení 7:1-9: "Potom jsem viděl čtyři anděly, jak stojí na čtyřech rozích země a zadržují čtyři zemské větry, aby žádný vítr nevál na zemi, na moře ani na žádný strom. Potom jsem viděl, jak od východu vystupuje jiný anděl a nese pečeť živého Boha. Zakřičel na ty čtyři anděly, kteří dostali povolení poškozovat zemi a moře: 'Nepoškozujte zemi, moře ani stromy, dokud nedáme pečeť na čela služebníků našeho Boha.' Slyšel jsem počet těch, kteří byli označeni pečeti: 144 000 zapečetěných ze všech kmenů synů Izraele: z kmene Juda jich bylo zapečetěno 12 000, z kmene Ruben 12 000, z kmene Gád 12 000... z kmene Benjamín 12 000 zapečetěných.

"Potom jsem se podíval a uviděl jsem obrovský zástup, který nikdo nedokázal spočítat, ze všech národů, kmenů, lidí a jazyků."

V průběhu tisíciletí se objevily různé názory na totožnost 144 000 z knihy Zjevení. Protože "přicházejí z velkého soužení" (Zj 7:15), chápeme je jako národní Izraelity, kteří pod tlakem velkého soužení dospějí k víře. "Velký zástup" pak budou tvořit pohanští věřící z ostatních národů. V poslední době jsem si uvědomil názor, který často prosazují amileniálové - že 144 000 je velký zástup, nebo jinými slovy, že velký zástup se rovná 144 000.

Následuje několik důvodů, proč tento výklad prostě neodpovídá vidění, které bylo Janovi dáno:

1. Tvrdí se, že ve Zjevení existuje vzorec "slyšení a vidění": když Jan nejprve něco slyší, pak prý totéž vidí. Zjevení 7 však začíná viděním, nikoliv slyšením. Nelze prostě začít uprostřed scény a říci, že slyšení je na prvním místě. A ve Zjevení 14 Jan stejně vidí 144 000, o kterých slyšel ve Zjevení 7, což opět ukazuje, že takzvaný vzorec "slyšení - vidění" nefunguje.

2. Jan nikdy nenazývá Církev "dvanácti izraelskými kmeny" ani o ní nemluví jako o dvanácti kmenech po

12 000 lidech. *Wycliffe Exegetical Commentary* k tomu dodává:

"V NZ ani ve starověkých církevních spisech až do roku 160 n. l. neexistuje žádný jasný příklad, kdy by církev byla nazývána 'Izraelem'... Tato skutečnost je pro jakýkoli pokus identifikovat Izrael jako církev ve Zj 7:4 překážkou. Takový pokus se stává ještě směšnějším, protože vyžaduje typologický výklad, který rozděluje církev do dvanácti kmenů, aby se shodoval s výčtem ve Zj 7:5-8, a to i se všemi nesrovnalostmi v tomto výčtu....Přístup je tak chybný, že působí vážné násilí na kontextu. Nelze jej exegeticky udržet. Výraz "Izrael" se musí vztahovat na fyzické potomky Abraháma, Izáka a Jákoba. Takové je přirozené chápání a běžné používání tohoto slova ve NZ i SZ."

3. Skutečnost, že některé kmeny jsou vynechány a jiné přidány (výše uvedené "nesrovnalosti"), z nich ještě nedělá pohany. *Wycliffe Commentary* opět poznamenává, že "asi v 18 seznamech synů Jákobových nebo Izraelových ve SZ jsou v různých dobách vynechány různé kmeny... chybí Šimeón a Isachar v Deuteronomiu 33, Šimeón a Juda v Soudců 5 a Gád a Ašer v 1. Paralipomenon".

4. Dvanáct kmenů je jasně spočítáno a pak je tu "velký zástup, který nikdo nedokázal spočítat"! Tyto dvě skupiny tedy nemohou být totožné.

5. Těch 144 000 je z 12 izraelských kmenů, ale obrovský zástup je ze "všech národů, kmenů, lidí a jazyků". Opět platí, že tyto dvě skupiny nemohou být totožné!

6. V 7:9 Jan říká: "Po těchto věcech jsem se podíval", čímž představuje jinou skupinu než dříve zmíněnou. Jan nepokračuje v popisu téže skupiny

7. Pokud jsou všechna čísla ve Zjevení symbolem nebo řečnickou figurou, nelze žádné číslo v knize brát doslova.

Jeremiáš 27:5

Já jsem všemohoucí Bůh Izraele a svou mocí jsem stvořil zemi, její obyvatele i všechna zvířata. Já rozhoduji o tom, kdo bude vládnout zemi (Jer 27:5, CEV). Viz také Dan 4:17).

Satan není v současné době spoután!

"Stovky let před prvním příchodem Krista se satan 'potuloval po zemi a chodil po ní' (Job 1:7) a nyní, stovky let po Ježíšově smrti a vzkříšení, se satan stále 'potuluje jako řvoucí lev a hledá, koho by sežral' (1 Pet 5:8). Jeho konečný osud je zpečetěn, ale **d'ábel není v současné době spoután a zapečetěn v propasti, jak je popsáno ve Zj 20:1-3**. Jak vysvětluje [Robert] Saucy: "

Všechny pokusy aplikovat tento obraz na současnou dobu, ať už jako omezení satanovy podvodné moci na věřící, nebo jako jeho neschopnost zabránit šíření evangelia ve světě, jsou obtížně slučitelné s jazykem úryvku a ostatním učením Nového zákona. **Text nenaznačuje, že by se omezení satana týkalo jen určitého stupně.**"

"Naopak, uvěznění ze Zjevení 20 je absolutní, a proto svázání Satana není současnou realitou. Tisíc let v Janově vidění naopak představuje tisícileté království, které nastane mezi současným věkem a věčným stavem (srov. Iz 24:21-23), přesně jak učí premilialismus."

Matt Waymeyer, "The Binding of Satan in Revelation 20," *The Master's Seminary Journal*, Spring 2015, s. 45-46

Více o nadcházejícím věku

"Vykládat Boží záruku příslibené země Abrahamovi a jeho potomstvu jinak než jako záruku konečného a věčného vlastnictví pro každého z nich znamená zbavit ji podstaty a učinit patriarchální víru naprostým nesmyslem. Ne, Abraham zemřel; zemřel a byl pohřben; jako cizinec a poutník v zemi, která mu byla příslibena; a zemřel ve víře, že tento slib bude stále platit. Totéž platí pro Izáka, Jákoba a Josefa a pro všechny ostatní starozákonní svaté... To, co jim Bůh nabízel, ne Sebe v životě a ve smrti; byla to spíše Země, která je viditelná, i když z velké dálky; byly to rozkoše, které jsou v Jeho pravici, aby jimi navždy obdaroval Svého svatého; bylo to vzkříšení; byla to nesmrtelnost; byla to smrt pohlčená vítězstvím; byl to Eden neboli Ráj znovuzískaný" (Rev. Norman Logan, "The Old Testament and a Future Life", *Scottish Journal of Theology*, 1953, s. 170-171).

"Představa nesmrtelnosti duše jako přirozeného práva každého člověka je Bibli neznámá. Žádný Žid nemohl pomýšlet na beztělesný život... Biblickou odpovědí na problém smrti je vzkříšení. A vzkříšení vyžaduje stejně vrcholný Boží čin, jakým bylo stvoření popsané v knize Genesis... Platónská doktrína o nesmrtelnosti tak dlouho ovládala křesťanské myšlení a představivost a nahradila doktrínu o vzkříšení, že je pro nás zoufale obtížné vidět realistický biblický pohled v jeho ostré velikosti" (*Interpreter's Bible* on Ef 2:1).

Tradiční křesťanství považuje svět za "obrovský přestupní tábor, v němž je úkolem církve vydávat lístky do nebe a posílat lidi do ráje"! (John Robinson, *On Being the Church in the World*, str. 133).

"Po tom, co bylo řečeno na předchozích stránkách, jsme připraveni na závěr znovu prohlásit, že **moderní učení o Trojici nenajdeme v žádném dokumentu nebo památce patřící církvi prvních tří století**. Dopisy, umění, zvyklosti, teologie, bohoslužba, vyznání víry, hymny, zpěvy, doxologie, nápisy, vzpomínkové obřady a slavnostní obřady, pokud se o nich dochovaly nějaké pozůstatky nebo záznamy z raných dob, jsou, pokud jde o tuto nauku, **naprosto prázdné**. Pokud vůbec svědčí, tak o nadřazenosti Otce, jediného pravého Boha, a o nižší a odvozené přirozenosti Syna. **Nikde mezi těmito pozůstatky není spolu-rovná Trojice**. Je tam kříž, je tam Kristus jako Dobrý pastýř, Otcova ruka mu na hlavu nasazuje korunu nebo vítězný věnec, ale není tam žádný nerozdělený Trojjediný - soupodstatný, nekonečný, samoexistující a věčný. To bylo pojetí, k němuž věk nedospěl. Bylo pozdějšího původu."

Alvan Lamson, *The Church of the First Three Centuries*, 1865, s. 396.

Komentáře

- "Již více než sedm let odebírám měsíčník *Focus on the Kingdom*. Děkuji vám a autorům, kteří u vás každý měsíc uvádějí pravdu o víře a monoteismu a o tom, co je skutečným poselstvím evangelia, o Božím království a jeho budoucím příchodu." - *New Jersey*

- "Vaše dubnové *Zaměřeno na Království*, které pojednávalo o zacházení s bratrem Servetem a o jeho zabití, mě dohnalo k slzám. Katolíci zabíjejí protestanty, protestanti zabíjejí katolíky a hony na čarodějnice, které

zabily tolik žen, nám vypovídají o tom, jak nebezpečné může být organizované náboženství. Bratr Servetus byl zavražděn za to, že byl pravým následovníkem Krista. Pronásledovateli jsou zřejmě falešní křesťané." - *Youtube*

- "Před několika lety jsem četl vaši knihu *The Doctrine of the Trinity; Christianity's Self-Inflicted Wound*. Tato kniha převrátila mou mysl vzhůru nohama. Jestliže jsem si dříve představoval Ježíše jako vtěleného anděla, nyní ho považuji za nejlepšího z lidí. Moc vám děkuji za toto úžasné dílo. Po přečtení knihy jsem si Krista začal vážit ještě více." - *E-mail*

- "Celý život jsem studoval, abych se pokusil vrátit k původní pravdě o Ježíši a jeho následovnících, protože to, co nás učili, mi nikdy neznělo pravdivě. Vy dáváte smysl jednoduchému, láskyplnému poselství a pravdě našeho Boha a jeho Syna." – *Kanada*

- "Právě jsem obdržel květnové vydání s článkem nazvaným 'Jak studovat Bibli', výňatek z knihy *The Gospel of the Kingdom* od Wileya Jonese (1879). Nesmírně se mi líbil. Bude užitečný pro mé hodiny studia Bible." - *New Hampshire*